

Oslo kommune
Utdanningsetaten
Bøler skole

ÅRSPLAN

TEMA/FAG	Samfunnsfag	SKOLEÅR	2020-21
TRINN	7. trinn	LÆRERE	Gina Lersveen

UKE Periode	KOMPETANSEMÅL (fra LK20)	KJERNEELEMENTER FRA FAG (for perioden)	TEMA	VURDERING (IUP-mål, prøver, kartlegginger ol)	AKTIVITETER/LÆR ESTOFF/INNHold (bøker, nettressurser, organisering ol))
34-37	- presentere ei aktuell nyhetssak og reflektere over forskjellar mellom fakta, meninger og kommersiell budskap i mediebiletet - samanlikne korleis ulike kjelder kan gi ulik informasjon om same tema, og reflektere over korleis kjelder kan brukast til å påverke og fremje bestemte syn - reflektere over korleis ein sjølv og andre deltek i digital samhandling, og drøfte kva det vil seie å bruke dømmekraft sett i lys av reglar, normer og grenser	- Identitetsutvikling og fellesskap - Undring og utforsking	Nettvett Elevene skal ha kunnskaper om hvordan vi kan vurdere Internett som kilde til kunnskap. De skal kunne bruke kildehenvisninger når de gjengir informasjon, og kunne fortelle hvordan wiki-nettstedene fungerer. Elevene skal vite hva som regnes som personlige opplysninger og kunne beskrive faren ved å gi fra seg disse på Internett. De skal kunne diskutere nettvettreglene, og gjengi og forstå innholdet. Elevene skal kunne samtale om positive og negative sider ved ulike kommunikasjonsformer (som for eksempel e-post, sms og blogg). De skal kunne gi eksempler på hva som er hyggelig atferd på nettet og hva som kan oppfattes som mobbing.	- Prøver - Presentasjoner	- Diskusjoner, samtaler i par/grupper, - Debatter - Forelesning, - Dialoger, - Høytlesing, - I-pad - Midgard - ReddBarna - undervisningsmateriale

38-39

- utforske korleis menneske i fortida livnærte seg, og samtale om korleis sentrale endringar i livsgrunnlag og teknologi har påverka og påverkar demografi, levkår og busetjingsmønster
- reflektere over korleis møte mellom menneske har bidrege til å endre korleis menneske har tenkt og ulike samfunn har vore organiserte
- reflektere over kvifor konflikter oppstår, og drøfte korleis den enkelte og samfunn kan handtere konflikter

- Berekraftige samfunn
- Undring og utforsking
- Samfunnskritisk tenking og samanhengar

De store oppdagelsesreisene

Elevene skal få en oversikt over de viktigste europeiske oppdagelsesreisene mellom år 1200 og 1600, og de skal kunne samtale om utfordringer disse reisene representerte for europeerne og de folkene de møtte.

Elevene skal kunne fortelle om europeisk handel med Kina og kjenne hovedtrekkene ved Marco Polos reiser i landet. De skal med utgangspunkt i dette stoffet bli kjent med hvordan historikere har ulike syn på en historisk hendelse.

Elevene skal kunne fortelle om Vasco da Gama og ekspedisjonen hans, som åpnet sjøveien til India.

Elevene skal kunne fortelle om Kristoffer Columbus` reiser til Amerika og det kulturmøtet som fant sted mellom europeere og folkene de møtte. De skal kjenne til bakgrunnen for maktfordelingen i Europa, som la grunnlaget for koloniseringen av Sør- og Mellom-Amerika.

Elevene skal kunne fortelle om inkaene i Sør-Amerika og deres kultur, og skildre møtet mellom de ulike kulturene.

- Kapittelprøve
- Presentasjon om oppdagelsesreisene
- Samtaler

- Diskusjoner samtaler i par/grupper
- Debatter
- Forelesning
- Dialoger
- Høytlesing
- I-pad
- Midgard

			Elevene skal kunne fortelle om europeernes erobring, og hvilke konsekvenser hendelsene fikk for Sør-Amerika og Europa. Elevene skal kunne fortelle om den europeiske slavehandelen, begrunnelser og omfang, og hvilke konsekvenser denne hadde for oppbyggingen av den europeiske økonomien.		
40	HØSTFERIE				
41-42	Gi eksempel på hvordan Norge er med i internasjonalt samarbeid gjennom FN og andre organisasjoner, også internasjonalt arbeid	Berekraftige samfunn	SAMFUNN Årets tv-aksjon: Årets tv aksjon heter "Et hav av muligheter". 18. oktober Pengene går til WWF - verdens naturfunn og som blandt annet skal bruke midlene til å kampen mot plasten i havet.		- NRK- skole - Salaby - Smart skole - Plakater om barns rettigheter - I-pad
43-45			De store oppdagelsesreisene fortsetter...		
46-51	utforske korleis menneske i fortida livnærte seg, og samtale om korleis sentrale endringer i livsgrunnlag og teknologi har påverka og påverkar demografi,	- Berekraftige samfunn - Undring og utforsking - Samfunnskritisk tenking og sammenhengar	Renessansen Elevene skal få kunnskaper om perioden renessansen og opplysningstiden, og hva som kjennetegner disse periodene. Elevene skal vite at renessansen oppsto i Firenze og de skal kunne fortelle hva som forgikk i byen på denne tida. De skal også	- Kapittelprøve - Presentasjoner - Samtaler	- Diskusjoner, samtaler i par/grupper - Debatter - Forelesning - Dialoger - Høytlesing

Oslo kommune
Utdanningsetaten

Bøler skole

levestandard og
budsjettmønstre

- reflektere over korleis møte mellom menneske har bidrege til å endre korleis menneske har tenkt og ulike samfunn har vore organiserte
- reflektere over korleis møte mellom menneske har bidrege til å endre korleis menneske har tenkt og ulike samfunn har vore organiserte

vite at renessansens arkitekter studerte bygningar frå antikken og brukte kunnskapen de fikk til å løse nye arkitektoppgaver.

Elevene skal kunne redegjøre for hvilke endringer vi ser i kunsten fra middelalderen til renessansen. De skal kunne forklare hva perspektiv er og vite hvordan arkitektene brukte matematikken når bygninger skulle tegnes og oppføres.

Elevene skal kunne fortelle hvilken betydning boktrykkerkunsten fikk for spredning av tanker og kunnskap i Europa.

Elevene skal kunne forklare hva Martin Luther protesterte mot, og hva reformasjonen er. De skal også kunne redegjøre kort for den maktkampen som fulgte mellom protestanter og katolikker.

Elevene skal kunne gjøre rede for hvilket verdensbilde kirken hadde, og hva Copernicus, Bruno og Galilei ved observasjon hadde kommet fram til. De skal vite hvordan kirken stilte seg til nye tanker og meninger og kunne forklare begreper som kjetter, inkvisisjon og heks.

Elevene skal kunne fortelle om en periode i engelsk og fransk historie ved å lære om Elisabeth 1. og Ludvig 14. De skal kunne forklare hva enevelde er.

Elevene skal kunne gi eksempler på hvilke nye tanker de lærde var opptatt av i opplysningstida.

Elevene skal få fordype seg i personligheter fra renessansen og opplysningstida, som Leonardo da Vinci og Carl von Linné. De skal lære om deres nysgjerrighet og utrettelige

- I-pad
- Midgard
- NRK- skole
- Salaby

søken etter ny kunnskap. De skal stimuleres til at de også kan prøve seg som forskere og få sine resultater vurdert.

			søken etter ny kunnskap. De skal stimuleres til at de også kan prøve seg som forskere og få sine resultater vurdert.		
52	JULEFERIE				
1-5	- utforske korleis menneske i fortida livnærte seg, og samtale om korleis sentrale endringar i livsgrunnlag og teknologi har påverka og påverkar demografi, levkår og busetjingsmønster - reflektere over korleis møte mellom menneske har bidrege til å endre korleis menneske har tenkt og ulike samfunn har vore organiserte - reflektere over korleis møte mellom menneske har bidrege til å endre korleis menneske har tenkt og ulike samfunn har vore organiserte - utforske hovudtrekk ved historia til samane og dei nasjonale minoritetane i Noreg og presentere rettar samane og dei	- Berekraftige samfunn - Undring og utforsking - Samfunnskritisk tenking og samanhengar - Identitetsutvikling og fellesskap	Fra pest og krise til bedre tider Elevene skal kunne fortelle om svartedauen og hvilke følger den fikk for landet. De skal få forståelsen av at den redselen pesten spredte, avspeilet seg i folketroen. Elevene skal kunne fortelle om Dronning Margrete og hvordan vi kom i union med Sverige og Danmark. De skal også kunne redegjøre for hvordan maktfordelingen var i unionen. Elevene skal fortelle om årsakene til at Norge ble en del av Danmark, og hva dette innebar for Norge. De skal kunne forklare hva et enevælde er, og hva det var kampene mellom Danmark – Norge og Sverige dreide seg om. Eleven skal kunne fortelle om handel og håndverk i Bergen og vite hvem hanseatene var. De skal bli kjent med en viktig kilde fra 1432, som forteller om fisket i Lofoten. Elevene skal gi eksempler på de viktigste næringene som utviklet seg i Norge i perioden. De skal kunne fortelle om hva som gjorde oppgangssaga spesiell, og hvilken måte den representerte en viktig teknologisk utvikling. Elevene skal kunne fortelle om hvor og	- Kapittelprøve - Presentasjoner - Samtaler	- Diskusjoner, samtaler i par/grupper - Debatter - Forelesning - Dialoger - Høytlesing - I-pad - Midgard - NRK- skole - Salaby

Oslo kommune
Utdanningsetaten
Bøler skole

	nasjonale minoritetene i Noreg har i dag		hvordan bergverksdriften oppsto i Norge. De skal vite hvor de største kobber- og jernverkene lå, og kunne fortelle kort om hvordan malmen ble utvunnet og hva den ble brukt til. Elevene skal kunne fortelle om kommunikasjonsmulighetene i Norge på denne tida, og om viktige sider ved dagliglivet, som levealder, lover og straffer og kvinnens rettigheter. De skal ha kunnskaper om heksejakten i Norge. Eleven skal kunne fortelle om samenes historie i denne perioden og vite hvilke holdninger nordmennene hadde til deres religion og kultur. De skal kunne fortelle om misjonsvirksomheten blant samene. Elevene skal kunne fortelle hva en nasjonal minoritet er. De skal gjøre rede for hvilke nasjonale minoriteter vi har i Norge, og hovedtrekk fra deres historie i Norge. Elevene skal få forståelse for at det har vært innvandring til Norge i flere hundre år. Elevene skal ved selvstudium bli kjent med en av Danmark-Norges mest profilerte konger. Og de skal kunne fortelle om kongenes forhold til Norge og vite om to norske byer som er knyttet til navnet hans.		
6-7	- presentere ei aktuell nyheitssak og reflektere over forskjellar mellom fakta, meiningar og kommersiell bodskap i mediebiletet - utforske ulike sider ved mangfald i Noreg og reflektere over menneska sine behov for å vere seg	- Undring og utforsking - Samfunnskritisk tenking og samanhengar - Demokratiforståing og deltaking	På flukt! Elevene skal gjøre seg kjent med at mange mennesker må flykte fra hjemmene sine. Elevene skal kunne fortelle om hvordan det kan oppleves å være flyktningbarn. De skal kjenne til hvordan FNs flyktningkonvensjon definerer en flyktning, og hva det vil si å være internt fordrevet. Videre skal elevene	- Kapittelprøve - Presentasjoner - Samtaler	- Diskusjoner, samtaler i par/grupper - Debatter - Forelesning - Dialoger - Høytlesing - I-pad

	sjølve og for å høyre til i fellesskap • drøfte kva likeverd og likestilling har å seie for eit demokrati, og utvikle forslag til korleis ein kan motarbeide fordommar, rasisme og diskriminering • reflektere over korleis møte mellom menneske har bidrege til å endre korleis menneske har tenkt og ulike samfunn har vore organiserte • reflektere over kvifor konflikthar oppstår, og drøfte korleis den enkelte og samfunn kan handtere konflikthar • samtale om menneske- og likeverd og samanlikne korleis menneskerettane er blitt og blir varetekne i ulike land	• Identitetsutvikling og fellesskap	bli bevisst at barnekonvensjonen også gjelder flyktningbarn. Elevene skal gi eksempler på årsaker til at mange mennesker må flykte fra heimeane sine. De skal få forståelse for noen av de problemene flyktninger står ovenfor, og kunne fortelle om det arbeidet som Flyktninghjelpen og andre organisasjoner gjør for å hjelpe mennesker på flukt. Elevene skal kunne forklare hva overføringsflyktninger og asylsøkere er, og hva det vil si å få opphold på humanitært grunnlag. Videre skal elevene fortelle hvor de fleste flyktningene og asylsøkerne som kommer til Norge, kommer fra og hvordan det kan være å komme som flyktning til et fremmed land. Elevene skal kunne fortelle om noe av bakgrunnen for barnekonvensjonen, om Redd Barnas arbeid for barnas rettigheter og om hvordan barn kan hjelpe barn.		• Midgard • NRK- skole • Salaby
8	VINTERFERIE				
9			På flukt! fortsetter...		
9-12	• Reflektere over korleis møte mellom menneske har bidrege til å endre korleis menneske har tenkt og ulike samfunn har vore organiserte	• Undring og utforskning • Samfunnskritisk tenking og samanhengar	Landskap og levemåter Elevene skal bli bevisst og kunne samtale om menneskers utrolige evne til å tilpasse seg ulike typer natur og landskap. Elevene skal kunne fortelle om	• Kapittelprøve • Presentasjoner • Samtaler	• Diskusjoner, samtaler i par/grupper • Debatter • Forelesning

Oslo kommune
Utdanningsetaten

Bøler skole

	- Beskrive geografiske hovudtrekk i ulike delar av verda og reflektere over korleis desse hovudtrekka påverkar menneska som bur der - Utforske korleis menneske i fortida livnærte seg, og samtale om korleis sentrale endringar i livsgrunnlag og teknologi har påverka og påverkar demografi, levekår og busetjingsmønster.	- Identitetsutvikling og fellesskap - Berekraftige samfunn	sammenhengen mellom klima og landskapstyper, og de skal kunne presentere landskapstypene regnskog, gresslette og ørken. Elevene skal kunne fortelle om yanomami-indianerne og utvikle forståelse og respekt for deres tradisjonelle levemåte. Videre skal elevene kunne forklare hvordan moderne utnyttelse av regnskogområder ødelegger livsbetingelsene til planter, dyr og mennesker. Elevene skal kunne fortelle om barabeigene og utvikle forståelse og respekt for deres tradisjonelle levemåte. Videre skal elevene kunne forklare hvordan mange barabeigers liv har endret seg, blant annet som følge av overbeiting og ørkenspredning. Elevene skal kunne fortelle om beduinene og utvikle forståelse og respekt for deres tradisjonelle levemåter. Videre skal elevene kunne forklare hvordan mange beduiners liv har endret seg som følge av oljefunn og etablering av grunnvannsbrønner på den arabiske halvøya. Elevene skal kunne fortelle om urfolks kamp for rettigheter og internasjonalt urfolkssamarbeid		- Dialoger - Høytlesing - I-pad - Midgard - NRK- skole - Salaby
13	PÅSKEFERIE				
14-17	samanlikne korleis ulike kjelder kan gi ulik informasjon om same tema, og reflektere over korleis kjelder kan brukast til å påverke og fremje bestemte syn	- Undring og utforsking - Samfunnskritisk tenking og samanhengar - Demokratiforståing og deltaking	Forbruk og forurensing Elevene skal bli bevisst og kunne samtale om sammenhengen mellom forbruk og forurensing. Elevene skal kunne fortelle om hvordan forbruket øker, og kunne gi eksempler på sammenhengen mellom forbruk og forurensing. De skal kunne forklare hvordan forurensingen spres over store avstander	- Kapittelprøve - Presentasjoner - Samtaler	- Diskusjoner, samtaler i par/grupper - Debatter - Forelesning - Dialoger - Høytlesing - I-pad

Oslo kommune
Utdanningsetaten
Bøler skole

	- utforske og presentere ei global utfordring ved berekraftig utvikling og kva for konsekvensar ho kan ha, og utvikle forslag til korleis ein kan vere med på å motverke utfordringa og korleis samarbeid mellom land kan bidra - reflektere over korleis kommersiell påverknad kan verke inn på forbruk, personleg økonomi og sjølvbilete - utforske korleis menneske i fortida livnærte seg, og samtale om korleis sentrale endringar i livsgrunnlag og teknologi har påverka og påverkar demografi, levekår og busetjingsmønster - beskrive geografiske hovudtrekk i ulike delar av verda og reflektere over korleis desse hovudtrekka påverkar menneska som bur der	Berekraftige samfunn	Elevene skal kunne forklare og gi eksempler på hvordan forurensing kan ødelegge levevilkårene til mennesker, planter og dyr. Fortelle hvordan Norge samarbeider med andre land for å redusere forurensing. Diskutere hva vi kan gjøre for å forurense mindre, og bidra til et mer bærekraftig samfunn		- Midgard - NRK- skole - Salaby
18-21	samanlikne korleis ulike kjelder kan gi ulik informasjon om same tema, og reflektere over korleis kjelder kan brukast til å	Undring og utforskning	Du store verden Elevene skal kunne fortelle om sentrale land- og havområder, og kunne plassere dem på kartet.	- Kapittelprøve - Presentasjoner - Samtaler	- Diskusjoner, samtaler i par/grupper - Debatter

Oslo kommune
Utdanningsetaten
Bøler skole

	påverke og fremje bestemte syn • utforske og presentere ei global utfordring ved berekraftig utvikling og kva for konsekvensar ho kan ha, og utvikle forslag til korleis ein kan vere med på å motverke utfordringa og korleis samarbeid mellom land kan bidra • reflektere over korleis kommersiell påverknad kan verke inn på forbruk, personleg økonomi og sjølvbilete • utforske korleis menneske i fortida livnærte seg, og samtale om korleis sentrale endringar i livsgrunnlag og teknologi har påverka og påverkar demografi, levekår og busetjingsmønster • beskrive geografiske hovudtrekk i ulike delar av verda og reflektere over korleis desse hovudtrekka påverkar menneska som bur der	• Samfunnskritisk tenking og samanhengar • Demokratiforståing og deltaking • Berekraftige samfunn	Elevene skal kunne plassere land, byer, elver og fjell på kartet Elevene skal kunne diskutere og samtale om likheter og ulikheter i landskap, klima og levemåte i de ulike verdensdelene. Elevene skal kunne fortelle og gi eksempler på hvordan Norge gjør seg nytte av varer fra andre land og deler av verden.	• Forelesning • Dialoger • Høytlesing • I-pad • Midgard • NRK- skole • Salaby
--	---	---	--	---

22-25	• gi døme på kva lover, reglar og normer er og kva slags funksjon dei har i samfunn, og reflektere over konsekvensar av å bryte dei • utforske ulike sider ved mangfald i Noreg og reflektere over menneska sine behov for å vere seg sjølve og for å høyre til i fellesskap • reflektere over korleis kommersiell påverknad kan verke inn på forbruk, personleg økonomi og sjølvbilete • reflektere over variasjonar i identitetar, seksuell orientering og kjønnsuttrykk, og eigne og andre sine grenser knytte til kjensler, kropp, kjønn og seksualitet og drøfte kva ein kan gjere om grenser blir brotne	• Identitetsutvikling og fellesskap • Demokratiforståing og deltaking • Samfunnskritisk tenking og samanhengar	RUS Elevene skal kjenne til og gi eksempler på lover og regler knyttet til alkohol, tobakk og narkotika Elevene skal kjenne til hvilke konsekvenser rusmisbruk har for samfunnet, og kunne drøfte hva bruk og misbruk av rus kan bety for deg selv og andre	• Kapittelprøve • Presentasjoner • Samtaler	• Diskusjoner, samtaler i par/grupper • Debatter • Forelesning • Dialoger • Høytlesing • I-pad • Midgard • NRK- skole • Salaby
SOMMER					